

De Oversteek

Opgedragen aan mijn goede vrienden Annemieke en Frank.

De Oversteek

Joost van de Goor

Schrijver: Joost van de Goor
Coverontwerp: Joost van de Goor
ISBN: 9789464651843
Versie: 1.0.1
© Joost van de Goor, 2022
Website: www.joostvandegoor.nl

Een hotel aan de rivier, en vijf gasten

In hotel De Oversteek, op de oever van een rivier, logeren vijf mensen die zich hebben afgezonderd in hun eigen innerlijke wereld. Enkelen van hen – zoals Willemijn, Olaf en Babette – trekken zich elke dag terug in hun mooie, en soms ook pijnlijke herinneringen. De andere twee, Marianne en Arthur, zwerven langzaam en aandachtig door het dromerige landschap van hun verlangen, hun geloof en hun verbeelding. En allemaal turen ze regelmatig naar de rivier – en naar de laaghangende en nooit optrekkende mist aan de overkant, waardoor die andere oever volkomen onzichtbaar blijft.

In deze novelle wordt de dood allegorisch afgebeeld als het oversteken van een rivier met een veerbootje. In een opvallend kalme, en zelfs opgewekte stemming varen de vijf hoofdpersonages één voor één vanaf hun tijdelijke verblijfplaats, het hotel aan de ene zijde, over het water naar de in nevelen gehulde andere zijde. Vier van de vijf keren niet terug. Eén persoon, echter, wordt gevraagd rechtsomkeer te maken.

Van de Goor: 'Dit boek had ik niet kunnen schrijven zonder de vele prachtige verhalen van mensen die een bijna-doodervaring hebben gehad.'

Ochtendmijmeringen

Het was nog stil op het grote balkon van hotel *De Oversteek*. Willemijn zat met een dromerige blik naar de rivier te staren, en naar het zachte ochtendlicht dat in overvloed uit de hemel neerdaalde. Ze droeg haar rieten zomerhoed en de pastelgroene bloemetjesjurk die ze al drie dagen aan had. In die jurk, die iets te wijd was en losjes om haar stevige lichaam viel, voelde ze zich vrij en prettig, vooral als ze de ceintuur niet omdeed. De afgelopen jaren had ze alle belangstelling voor haar uiterlijke verschijning verloren. Ze had elk kledingstuk dat niet comfortabel was, weggegooid en ze droeg sindsdien alleen nog ruim zittende jurken. ‘Wie me niet mooi vindt, die moet maar een andere kant op kijken,’ had ze gedacht, en dat was tot op de dag van vandaag haar onomstotelijke mening.

Hier op het balkon keek overigens niemand naar haar want er waren verder geen mensen aanwezig. Ze was alleen. Alle andere hotelgasten zaten nog te ontbijten of waren zelfs nog niet uit hun kamer gekomen. Het was vroeg in de ochtend en Willemijn was al drie uur wakker. Voor haar was het al jaren normaal om voor dag en dauw op te staan. Haar nachten waren altijd kort. Soms was ze om half vier uur al klaarwakker. Vanochtend was het tien voor half vijf geweest toen ze haar ogen opende en wist dat ze niet meer zou inslapen. Ze had nog een paar minuten onder de deken gelegen, en was naar de badkamer gelopen om zich te wassen en aan te kleden. Daarna was ze in de gemakkelijke stoel naast de kaptafel gaan zitten, waarin ze vervolgens een hele poos had zitten peinzen over de drieënzeventig lange jaren die achter haar lagen. Om klokslag zeven uur was ze de eerste en enige gast geweest die in de eetzaal aan een tafeltje ging zitten om een zachtgekookt ei met toast te gebruiken. Nadat ze even had gebabbeld met de aardige jongeman die in

de keuken werkte, was ze naar buiten gegaan en had ze op het grote balkon in een van de ligstoelen plaatsgenomen.

En ook nu was Willemijn weer aan het mijmeren. Ze merkte niet op dat er een paar meter van haar vandaan een merelmantje op de afrastering van het balkon landde en brutaal om zich heen keek. Haar ogen waren alleen maar gericht op de traag voorbij stromende rivier, en op de overkant. Daar aan gene zijde hing al sinds haar aankomst in het hotel, drie dagen geleden, een onbeweeglijke en ondoorzichtige mist vlak boven de grond. Men kon de oever helemaal niet ontwaren – het land aan de overzijde was totaal in nevelen gehuld.

Willemijn merkte nu voor het eerst de houten steiger op – daar aan de andere oever, recht tegenover het hotel – en ze zag nu ook de kleine roeiboort die daar was aangemeerd. Wonderlijk genoeg waren die steiger en die boot haar nog niet eerder opgevallen, hoewel ze hier toch al minstens vijf keer had gezeten. Ach, ze werd ouder, dacht ze, en er ontglipten haar de laatste jaren wel meer dingen. Daar maakte ze zich al lang geen zorgen meer om. En vandaag zat ze gewoon te genieten van het uitzicht. ‘Wat een pittoresk beeld,’ dacht ze, turend naar het water, de lage mist en de blauwe hemel. ‘Daar zou iemand eens een aquarel van moeten maken.’

Het beeld was niet alleen oogstrelend maar ook rustgevend. Haar gedachten werden allengs kalmer – ijler – en haar lichaam was loom aan het worden. Na een poosje werden haar oogleden zwaarder. Eigenlijk zou Willemijn zich hierover hebben moeten verbazen, want ze was overdag nooit slaperig, maar inmiddels was ze te rozig om daar nog over na te denken. Ze liet haar ogen dichtvallen en zonk weg in een droomloos dutje.

Toen ze twintig minuten later wakker werd, was ze nog steeds alleen. Ze stond op van haar stoel, keek nog een

keer naar de nevelige overzijde van de rivier, en voelde een weldadige vrede in zich opkomen. Het zou een mooie dag worden, wist ze. Vanmiddag zou ze hier op het balkon een brief aan haar zoon en schoondochter gaan schrijven.

Een levenslange zoektocht

Precies om tien uur 's avonds ging Olaf het café van het hotel binnen. Hij bleef een moment stilstaan om het interieur in zich op te nemen. De kristallen kroonluchter aan het plafond en de koperen schemerlampjes aan de muren strooiden een gedempt, warm, zachtgeel licht door de ruimte. Tegen de linkermuur stonden zeven kleine tafels met Perzische kleedjes er overheen. Aan een van die tafels zat een echtpaar dat hij vandaag al een paar keer in de gang had zien lopen maar waarmee hij nog niet had gesproken. Hij gaf hen een beleefd knikje. Rechts van hem, rondom de brandende open haard, stond een bruin Chesterfield bankstel. En achter de toog stond een jonge donkerblonde barjuffrouw hem vriendelijk toe te lachen. Olaf liep naar een van de fauteuils bij het vuur en ging zitten. Het meisje kwam meteen naar hem toe.

‘Goedenavond meneer Kerstens,’ zei ze. ‘Ik ben Amy.’

Het verraste hem dat ze zijn naam kende. ‘Goedenavond,’ antwoordde hij. ‘Zeg maar Olaf.’

‘Oké. Wat wil je drinken, Olaf?’

‘Een pilsje, graag.’

‘Komt eraan.’

Terwijl Amy terug naar de bar liep, bestudeerde hij haar ronde billen die strak in haar witte spijkerbroek waren ingepakt. Toen ze bij de tap aankwam, draaide hij zijn hoofd snel naar de tijdschriften op de salontafel, vlakbij hem. Hij pakte een blad dat *Reislust* heette en begon te bladeren. Uit de luidsprekers in het plafond klonk opeens zachte achtergrondmuziek. Het was het lied *Moon River*. Onhoorbaar zong Olaf de eerste regels mee. ‘Moon river, wider than a mile; I'm crossing you in style, some day.’

‘Kijk eens. Een lekker biertje,’ zei Amy. Ze zette het glas voor hem op tafel, glimlachte en liep weer naar haar plek achter de bar waar ze op een kruk ging zitten lezen.

Olaf betreurde het dat hij was vergeten zijn boek mee te nemen toen hij zijn kamer verliet. Hij was bezig met een uitvoerige verhandeling over de allegorie als literaire vorm, en daar had hij nu wel mee verder willen gaan. Enigszins geërgerd tuurde hij door de ruimte. Hij keek een paar tellen naar het echtpaar dat, aan hun gezichten te zien, in een meningsverschil verwickeld was – en hij wierp vervolgens een blik op de klok aan de muur. Het was vijf over tien, bijna zes over tien. Onder normale omstandigheden zou hij nu op zijn werk zijn.

Olaf was nachtwaker. Elke doordeweekse avond om klokslag tien uur begon hij aan zijn dienst in een van de moderne kantoorgebouwen aan de rand van een grote stad. Daar had hij een bureau, in een nis bij de ontvangsthal, vanwaar hij de hoofdingang goed in de gaten kon houden, maar waaraan hij ook ongestoord kon zitten lezen – onder werktijd nog wel, wat hij als een ongelooflijk voordeel van deze baan beschouwde. En iedere twee uur deed hij een inspectieronde door het hele gebouw van acht verdiepingen. Hij diende daarvoor altijd een speciale identificatiekaart bij zich te hebben. Op elke etage moest hij door alle gangen lopen en in elke gang diende hij zijn kaart een paar tellen aan een elektronisch oog aan de muur te laten zien, totdat er een groen lampje ging branden. Zo werd zijn aanwezigheid op die plek vastgelegd en kon de werkgever controleren of Olaf zijn taak naar behoren uitvoerde.

Hij deed dit werk al bijna tien jaar. De eerste negen jaar was hij de hele nacht van begin tot eind alleen, maar dat veranderde op een ijzig koude decemberavond. Hij keek rond half een op van zijn boek en zag dat er een zwerver voor de deur stond. De man, die was gekleed in een smoezelige

zomerbroek, een dunne regenjas en een oude hoed, drukte zijn lichaam tegen de glazen voordeur en keek Olaf recht in de ogen. Nadat hij een paar minuten had geprobeerd de vreemdeling te negeren, stond Olaf op van zijn stoel en wandelde hij met de sleutel naar de deur. De zwerver deed een stap terug maar ging niet weg. Met een onbewogen, niet onvriendelijk gezicht wachtte hij af wat er nu ging gebeuren.

‘Het is koud,’ merkte Olaf op toen hij op het trottoir stond.

‘Ja.’

‘Hoe heet je, kerel?’

‘Freddie.’

‘Mijn naam is Olaf. Heb je honger?’

Freddie knikte.

Olaf keek speurend naar de donkere, lege straat en stelde vast dat er niemand was die hen kon zien. ‘Kom even binnen...,’ zei hij, ‘...dan kun je een beetje warm worden..., en dan kun je ook wat eten.’

Freddie was een tamelijk jonge man – amper dertig jaar. Hij was een stuk langer en slanker dan Olaf. Hij had een mooie, rechte lichaamshouding en heldere blauwe ogen. Het was wel duidelijk dat hij zich al weken niet meer had gewassen. Zijn te lange haren waren vettig en zijn lichaam liet in het kantoorgebouw een onaangenaam geurspoor na.

‘Gehakt of kaas?’ vroeg Olaf, wijzend naar zijn goed gevulde broodtrommel.

Nadat ze allebei een boterham hadden gegeten en een kop warme chocolademelk hadden gedronken, wees Freddie naar het boek dat op Olaf zijn bureau lag. Hij sprak de titel hardop uit: ‘De waarheid, een levenslange zoektocht.’

Olaf knikte. ‘Daar ben ik al heel lang mee bezig,’ zei hij.

‘Met het boek of met de zoektocht.’

‘Met beide, maar het langst met de zoektocht.’